

ՔԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆՔ

Հ. Վ. ՀԱՅՈՒՆԻ. — Հայաստանեայց եկե-
ղեցին Լուսաւորչէն յառաջ 289

ՍՏԵՓԱՆ ԿԱՆԱՅԱՆԱՏ. — Շաէ-Ողին և Գնու-
եկթ-Գնթունիք ու Մէհնունիք-Մէծնունիք . 294

Ռ. ԱՐԱՅԱՏՈՒՄԱՆ. — Հ. Մ. Զամչեանի
մի նամակը 298

ԲՅ. Ա. ՄՆԻՔՏԵԱՆ. — Ամիրզոլվաթ Բժշկի
«Աղգրտաց Անպէտ»ի մի նոր ձեռագիրը . 302

ԴՐԱԿԱՆ

ՅՈՎՀԱՆԱՆԵՍ ՊԱՊԻՆԻ. — Կին, Մանիշակ.
Բերկրուհի. Անտառային Դշեոյ (Թարգմ.
Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԻԱՆ) 303

ԹՈՎԱՄԱՏ ՆԵՒՐԱՆԻ. — Եռապատկեր Ս.
Ղազարու (Թրգմ. Հ. Ա. ՂԱԶԻԿԻԱՆ) . . . 305

ՄԻՐ. Ս. ՆԱԶԱՐԵԱՆ. — Սուրիանայ լրա-
գրութիւնը 305

ԱՅԼԵՆԻԱՅԻՔ

ԱՍԵՐ ԵՐԵՄԵԱՆ. — Հայ նորագոյն կօժ-
պօզիտօրիներ (20-րդ դար). Ազատ Մանու-
կեանի ինքնակենսագրութիւնը 307

ԲՅՈՒՆ ՄԻՐՅԱՏԵԱՆ. — Հայաստանի դե-
ղաբոյսերը (Իշկանի շրջան) 312

ՀՄԱՅԱՆ ԱՇԽԱՆ. — Բաղդատութիւն մը
Հին և Նոր քաղաքակրթութեանց միջև . 314

Հ. Ղ. ՏԱՏԵԱՆ. — Մայր Դիւան Միւ-
թարեանց վեհեկոյ ի Ս. Ղազար 284

PHILOLOGIE

P. V. Hatzouni. — L'Église armé-
nienne avant St. Grégoire Illuminateur. 2P

Stépan Gianaïantz. — Schédia-Oghin
et Knounik - Kntounik et Méhnounik -
Métnounik 291

R. Abrahamian. — Une lettre du
Rév. P. M. Tchamtchian 29P

Doct. A. Melikian. — Un nouveau
manuscrit de l'oeuvre: «Ankidatz abédn
d'Amirdolvat 30P

LITTÉRATURE

Jean Papini. — Sposa, Viola, Gio-
conda, Regina silvestre (trad. en vers
arm. par P. A. Gazighian) . . . . . 30.

Thomas Nédiani. — Triptyque de St.
Lazare (trad. en vers arm. par P. A.
Gazighian) 30P

Mihr. S. Nadjarian. — Les journaux
des Arméniens de Syrie. 30P

DIVERS

Aram Yérémián. — Les compositeurs
arméniens d'aujourd'hui (20ème siècle):
L'autobiographie d'Azad Manoughian . 307

Doct. Mirzaïan. — Les plantes mé-
dicinales de l'Arménie (Canton d'Itché-
van). 312

Hemaïak Serian — Une comparaison
entre les civilisations anciennes et mo-
dernes 314

P. L. Dayan. — Les Archives Cen-
trales des Mékhitharistes de St. Lazare
de Venise. 316

Ա Չ Դ

1. Խմբագրութիւնս կրկին կը խնդրէ այն բաժանորդներէն, որոնք ցարդ յետեանակ հաշիւներ ունին և կամ՝ չեն վճարած դեռ իրենց բաժնեկրինները, փութացնելու անոնց կարգադրութիւնը:

կԱՏԱ ԵՄԼ ԸՄԻԵ ՄԸ — ՅԱԿՈՎԲ ԹԱՆԵՆԻԱ. — Թուրինյի պատկերազարդ մարզական շաբաթերթը L'illus ragione Sportiva, Ann. II. N. 41 հիացման յ գուած մը նուիրած է վերայիշեալ վերնագրին տակ, որուն համառոտութիւնը կու տանք ոսո:

Բառ հաշարչար ազգի մը գաւակ Յակովբ Թանեան որուն աչաց մէջ իւր սերէն ժտանկած բարութիւնը և համեստութիւնը կը ցոյլայ, ծնած է Կ. Պոլիս 17 մայիս 1903: Յետ իր մանկութիւնը Վոսփորի արհանց վրայ անցընելու՝ ի վենետիկ Մուրատ Բաժայիշեան վարժարանին մէջ սկսա նաև իւր բարձրական առաջին փորձերը: Ի հայրենիս, իր 1922ի ակնկալութենէ վեր յաշողութիւններէն քաշալերուած, ի թուրինոյ իւր բժշկութեան ուսանողական ընթացքին՝ նուիրուեցաւ նաև բարձրութեան, արձանագրուելու քաղցրին մարզական Հնկերութեան Ռիչի քաշ մարզիչին ձեռաց ներքև: Անունուտե Թուրինեան կատարեալ ըմբիշ մ'հղաւ, ու յափշտակեց առաջին կամ երկրորդ մրցանակը իտալիոյ բազմաթիւ մրցանքներուն մէջ:

Վերայիշեալ թերթը կը գրէ այսպէս. «Փիէմոնթի բոլոր ըմբիշներուն մէջ Յակովբ Թաչեանն առաջինն է: Մի միայն այս տարուան Փիէմոնթի մրցանքներուն հնգիցս մասնակցեցաւ, ամենուն մէջ ալ պատուաւոր դիրք մը գրուելով: «Ստուգիւ իւր ցայտուն առաւելութիւններն ունի՝ յորս կը փայլի ան. զիտէ տիրանալ ամբողջ Փիէմոնթէի մէջ, թէ է շատ մը այլ մըրցանքներու մէջ ևս սքանչելապէս կը յաշողի շնորհիւ իւր անսովոր կազմուածքին և մասնաւորապէս մեծագոյն մարզասիրութեան:

«Յիրաւի Թաչեանն նախ քան ըմբիշ մը լինելը անկեղծ սիրահար մ'է իւր յատուկ մարզանքին (sport).... Քանիցս տեսանք զիմքը իրիկունքը, յետ համալսարանի ուսման, երբ նետել կամ ոտուով կը փորձէր և կամ կ'ուսումնասիրէր 100 մետրի վազքը՝ Չիւտուարական կրկէսին վրայ: «Նա իբրև հիմունք իւր կատարաստութեանց՝ յատկութիւն մ'ունի որ շատ քիչ ծաւալած է մեր ըմբիշներուն մէջ, այս է՝ լրջութիւնն ու յարատեւութիւնը յապագման պահուն: Յարատեւութիւն մը թերևս խիստ վտանգաւոր և սակայն ինչ ծայրահեղ, որ յապարէզ կ'առաջնորդէ գինքը յոգնած: Յամենայն զէպս սակայն նորէ զինքը յոգնած: Յամենայն զէպս սակայն զիտէ նա մրցիլ միշտ խնամք և հիացուցիչ արիւթեանմը:

«Նախ քան վերահաս մրցանքը՝ անոր մէջ կայ ըմբիշի յատուկ խնդ մը, որով կը սիրէ իւր մարզանքը և կը փափաքի ազատ և օրինաւոր կոխը:

«Կը կուրի վեհանմունքեամբ, գործադրելով իւր ամբողջ ուժերն առաջ կեծ ինայողութեան: Երբ յաղթահարուած է՝ արդարացումներու կամ պատճառանքներու չ'ապաստանիր: Անորը կ'ընդունի պարտութիւնը՝ ինչպէս յաղթանակը: Թաչեանն յաղթանակի վայրկենին, վառվառուն և ծիծաղկոտ կայծ մ'ունի խաղաղ աչքերուն մէջ, և շնորհաւորուած պահուն փայլուն էլիքին համար, իբրև պատասխան ունի բաց ժմիւռ մը դիմագծին վրայ, առանց որ և է ունայն հաճութեան, կամ արուեստակեալ երևոյթի՝ ինչպէս մեր ըմբիշներին շատեր, նաև խոնարհագոյնները, կ'արտայայտեն:

«Թաչեանն Յակովբ իւր լաւ կազմուածքով նուիրուած է նետուածքի և ոտուակներու փորձին: Գլխաւորապէս կը զործածէ Նետաձգութիւն յորում Փիէմոնթէի առաջին ախոյեանն (recordman) է, և երբեակ (triplo) ոտուովու դարձեալ յոյժ աշողակ է երկազէ գունդ ձգելու և երկայնքի ոտման մէջ: 110 մետրի արգելանքներով հանդերձ, Պորկոնիայի և Իտալիոյի հետ կը կազմէ սակաւաթիւ խումբը Փիէմոնթեցի hurdlerներու: Լաւագոյն performanceները ընդունած է ցարդ նետաձգութեան մէջ: Լուսկու բազկին շնորհիւ և մասնաւորապէս լուսադոյն եղանակին՝ այս տարի իսկ հասաւ 48,54 մետրի հեռաւորութեան: Բայց ոչ այսչափ միայն. այս ըմբիշը այնքան կորով և այնքան հաստատամբ, տութիւն ունի՝ որ միշտ կ'ընայ մեզ հայթայթել ախորժելի անակնկալ մը: Նաև երբեակ ոտուովն մէջ նշանաւոր է և 12 մետրը՝ որ իւր մրցանիշը (record) կը կազմէ՝ արհամարհելի թիւ մը չէ»:

Հոս յօդուածագիրը նշանակել է վերջ Թաչեանի ցայտօր կատարած մարզական արդիւնքները՝ կը փակէ այսպէս.

«Ատուր արդիւնքներ են, որ իրաւունք կու տան սահմանելու զանիկա իբրև կատարեալ ըմբիշ: Կատարելագործելով ինչ ինչ արդիւնքներ՝ Յակովբ Թաչեանն պիտի կարենայ ըլլալ լաւագոյն առաջնակարգ ըմբիշամարտիկ մը: Սակայն զեռաշատ հաստատ կամք հարկաւոր է, վասն զի կտրելիք սակարէզը երկայն է. — Թաչեանն կամօք ճախացուած է իւր երիտասարդ և առօր հոգին»:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՊԱՊԻՆԻ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ

Հ. ԱՐՍԷՆ ՂԱԶԱՐՈՍ ՂԱԶԻԿԵԱՆ

ՄԻՒԹԱՐԵԱՆԵՑ

ՎԵՆԵՏԻԿ — ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ
1926

(Էջ 548, գին՝ ֆր. 35)

Դ. ԱՆԱՆՈՒՆ՝

ՌՈՒՍԱՀԱՅԵՐԻ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ՀԱՏՈՐ ԵՐՐՈՐԴ

(1901-1918)

ՎԵՆԵՏԻԿ

ՏՊԱՐԱՆ Ս. ՂԱԶԱՐՈՒ

1926

(Էջ 694, գին՝ Ամերիկա տոլ. 2. — Եւրոպա՝ տոլ. 1½)